1846. N° 24 DE

LEYDSCHE COURANT

WOENSDAG 25 FEBRUARIJ

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 24 Februarij.

De Arrondissements-Regtbank alhier heeft uit de voordragt, door de orde der Advocaten opgemaakt in eene algemeene vergadering, ingevolge art. 6 van Z. M. besluit van 5 December 1844, ter vervulling der vacatures, ontstaan in den raad van toezigt en discipline, door de aftreding van de Heeren en Mr. C. P. van Oudenrijn, P. C. Hubrecht, beide op nieuw benoemd en den eerstgemelde tevens als dekenaangewezen.

In het begin dezer maand overleed te Venetië de in de geleerde wereld met roem bekende Abt Bettio, sedert 23 jaren Opperbibliothecaris van de Marcus-Bibliotheek aldaar. Niet ligt zal hij, wat naauwkeurige kennis van den hem toebetrouwden schat en liefde voor de wetenschap betreft, waardiglijk te vervangen zijn. Ook onze Hoogleeraaraar Cobet mogt gedurende zijn verblijf van 22 maanden te Venetië in 1844 ter onderzoek van Griekse Handschriften, de buitengemeene welwillendheid en hulpvaardigheid van dien edelen 80-jarigen grijsaard in ruime mate ondervinden.

— H. M. heeft aan de Vrouwen-vereeniging *Tabitha* eene gift van *f* 50 geschonken.

— De beide stations-gebouwen voor den spoorweg te Delft en Schiedam zijn aangenomen door J. B. Maxwill te 's Gravenhage, voor *f* 14,390 en *f* 15,890.

— Te Dordrecht heeft eene loterij ten behoeve der armen in November ll. opgebragt *f* 555; eene, ll. Donderdag gehouden *f* 744, terwijl eene tooneelvoorstelling door een gezelschap liefhebbers *f* 356 heeft opgeleverd.

— Naar men vernemt, is in de afgeloopen week in dienst gesteld de schooner Aruba, liggende te Rotterdam, onder bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse Berghuys, en bestemd naar de West-Indiën. Voorts zullen in dienst gesteld worden: met 1 Maart 1846, Zr. M.s. fregat de Sambre, onder bevel van den Kapitein ter zee, H. Ferguson, met eene bemanning van 260 koppen, bestemd tot het doen van kruistogten en binnenlandsche dienst; de korvet Castor, onder bevel van den Kapitein-Luitenant Ippius Pookens, met eene bemanning van 160 koppen, welke Bodem tevens zal dienen tot wachtschip in het Nieuwediep; ter vervanging van eerstgenoemd fregat, en met den 1sten April de korvet Nehalennia, onder bevel van den Kapitein-luit. ter zee van Braam Houckgeest, met eene bemanning van 160 koppen, en bestemd naar de Oost-Indiën.

's GRAVENHAGE, 23 Februarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, waarin HH. Exc. de Ministers van Financiën, van Kolonien en van de Hervormde Eeredienst enz. tegenwoordig waren, zijn weder vijf verzoekschriften ontvangen, om bij de aanvulling der vacature in het collegie van Raden en Generaal-Meesteren der Munt in aanmerking te komen, zij zijn van de Heeren: Mr. Reigersman, Advocaat te Arnhem en Essayeur van het kantoor van waarborg; van Riemsdijk, Agent van de Spaarkist te Maastricht; Valckenaar, Gepensioneerd Kapitein der Genie; Ivon Holtken, Controleur van het kantoor van Waarborg te Zwolle en Stern, Inspecteur der Registratie in Noord-Braband. Voorts zijn ingekomen eenige verzoekschriften.

De Heer van Dam van Isselt heeft daarop het woord genomen en gezegd:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Na den woordenstrijd, die in de Vergadering van ll. Donderdag gerezen was tusschen Zijne Exc. den Heer Minister van Financiën en mij, vertrouwde ik mijne belangen ten deze toe aan den Heer Baron Nahuys, lid van de Algemeene Rekenkamer. De Heer van Hall had zijnerzijds daartoe zijne keuze gevestigd op Zijne Exc. den Heer Luitenant-Generaal Trip.

Deze beide Heeren meenden, om het regelen en vaststellen van meer ernstige punten, zoo mogelijk, voor te komen, dat zij moesten beproeven of er geene termen bestonden om de partijen te bevredigen, daar de Heer van Hall reeds dadelijk had herhaald, hetgeen Zijne Exc. ook in de Vergadering had gezegd, dat bij hem geene de minste intentie had bestaan mij te beleedigen.

In den namiddag van Zaturdag gaven de Heeren Trip en Nahuys mij kennis, dat de Heer van Hall bereid was te verklaren:

» Dat hij nimmer zoude aarzelen verschooning te vragen, indien hij ooit » onwillekeurig iemand beleedigd mogt hebben; dat hij zich echter in deze » geheel vrij kende van alle beleedigende bedoelingen, » gelijk hij zulks reeds dadelijk in de Kamer verklaard had, toen hij uit het » antwoord van den Heer van Dam aan den President ontwaarde, dat deze » zijne woorden had opgevat, als of hij hem van laster had beschuldigd; dat » hij dus alsnog kon verklaren, dat hij geene de minste intentie heeft gehad » den Heer van Dam van Isselt te beleedigen, door de door hem gebezigde » uitdrukkingen; dat hij bedoeld heeft, dat hij den persoon, die buiten de » Kamer die zaak aan den Heer van Dam mogt hebben medegedeeld, zoude » beschouwen als een lasteraar."

Nadat de Heer Luitenant-Generaal Trip, zoowel als de Heer Nahuys, mij de plegtige verzekering hadden gegeven, dat zij van oordeel waren, dat ik met die verklaring genoegen konde nemen, gaf ik mijne toestemming, om de verklaring van den Heer van Hall te ontvangen ten huize van den Heer Nahuys, in tegenwoordigheid van den President en van eenige leden dezer Vergadering, het willende overlaten aan de beslissing van mijne geachte ambtgenooten, of zij mij met die verklaring des Heeren van Hall konden te vreden stellen.

Des namiddags omtrent vijf uren begaf ik mij naar de woning van den Heer Nahuys, alwaar ook de overigen der uitgenoodigde Heeren van Hall, Trip, Bruce, Govers, Endegeest, Verwey, Tets, Telting, Goltstein en de Man.

Nadat de Heer van Hall de bovenvermelde verklaring had toegelicht, en nadat de Heeren Trip en Nahuys hadden verklaard dat door mijne bijpartijen eenige démarche was gedaan, strijdig met de beginselen van eer, nam ik de vrijheid aan mijne geachte ambtgenooten af te vragen, of zij meenden dat ik mij met die verklaring mogt tevreden stellen? er bijvoegende, dat ik mijne beslissing ten deze had afhankelijk gemaakt van hunne meening, en dat ik mij het regt had voorbehouden, de verklaring van den Heer van Hall openbaar te mogen maken.

De President dezer Vergadering, na de meening van de Heeren Trip en Nahuys vernomen te hebben, verklaarde, even als mijne vijf overige geachte medeleden, dat zij met die meening van genoemde Heeren instemden en dat zij geloofden, dat ik mij met de gegevene verklaring behoorde tevreden te stellen.

Nadat de Heer van Hall zijne toestemming had gegeven tot de openbaarmaking van de door hem gegevene verklaring, heb ik ook mijnerzijds niet geaarzeld te verklaren, dat ik alsnu de zaak wilde beschouwen als afgedaan, en hebben wij elkander daarop de hand ter verzoening toegereikt.

Van de mij gegevene vrijheid gebruik makende, heb ik gemeend, dat de meest gepaste wijze om die verklaring openbaar te maken, daarin zoude bestaan, dat ik in deze Vergadering verslag deed van het voorgevallene.

Hieraan, Edel Mogende Heeren! heb ik met de meest mogelijke naauwkeurigheid voldaan.

Het zij mij vergund te besluiten met den hartelijken wensch, dat gij allen van hetzelfde gevoelen moogt zijn, als de door mij ingenoemde medeleden.

Mogten echter een of meerdere van U Edel Mogenden mijne gehouden rede in dezen niet goedkeuren, dan stel ik geheel vertrouwen in het karakter mijner geachte medeafgevaardigden, om mij ootmoedig te berichten, dat zij mij hunne bezwaren nader toevertrouwen, ten einde ook deze ze allen mededelen.

Z. Exc. de Minister van Financiën heeft daarop het woord genomen en gezegd:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Ik heb geen oogenblik geaarzeld, om aan den geachten spreker de gevraagde magtiging tot openbaarmaking te verleenen. Wat Z. Ed. Mogende heeft medegedeeld is volkomen overeenkomstig met het werkelijk gebeurde. Ik verheug mij des te meer over deze openbaarmaking en zeg den spreker daarvoor dank, omdat daardoor ook buiten deze Vergadering zijn voorgekomen alle eenzijdige voorstellingen, welke men reeds zooverre heeft durven uitbreiden, dat men het votum van U Edel Mogenden over een ontwerp van wet in verband heeft durven brengen met een persoonlijk incident.

Voor het overige zal ik voor alsnog mij wederhouden van eenige meening te uiten omtrent het vraagpunt of ik na dat votum al dan niet aan het Hoofd van het Departement van Financiën zal kunnen blijven.

Daaromtrent zal ik niet vooruitloopen de beschouwingen van het geëerbiedigd Hoofd van den Staat, en zal mijn mij echt wel willen veroorloven mijne eigene zijne overweging voor te behouden. Daarna wordt de Zitting opgeheven.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek van het voorstel tot herziening van het Reglement van Orde en zullen dat onderzoek morgen voortzetten.

— Door de Centrale afdeeling is opgemaakt het voorloopig verslag nopens het ontwerp van wet op de burgerlijke pensioenen, en dat van de bijdragen aan de Maatschappij van Weldadigheid, ter som van *f* 80,000.

— Uit de op last van de Provinciale Staten aangelegde nieuwe registers van bevolking en inwoning, in ons Koningrijk, blijkt ten aanzien van onze stad, dat er thans aldaar aanwezig zijn 10,086 huizen, 14,778 huisgezinnen en dat de bevolking bedraagt 29,801 inwoners van het mannelijk en 37,850 van het vrouwelijk geslacht, en dus te zamen 67,651 inwoners, verdeeld in: 44,070 Protestanten, 20,389 Roomsch-Katholijken, [illegible] Israëlieten, en 13 niet genoemden. Onder deze bewoners bevinden zich twee personen, die den ouderdom van 100 jaren overschreden hebben. Eindelijk blijkt nog, dat de bevolking hier ter stede, Scheveningen daaronder begrepen, sedert 1840 vermeerderd is met een getal van 7,104 zielen.

— De oogst van 1845 op Java werd geraamd op 807,632 pikols koffij, 855,493 pikols suiker en 1,627,359 ponden indigo; volgens de laatste berigten, zal dezelve slechts 677,457 pikols koffij, 845,014 pikols suiker en 1,595,000 ponden indigo opleveren, onder welke totalen echter de producten voor rekening van particulieren niet geteld zijn; deze zijn nog niet bekend, hoewel het zeker is, dat zij in de laatste jaren aanmerkelijk zijn toegenomen.

21 Februarij.

De Hooge Raad heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van v. d. Steen v. Wadenstein, die bij het Hof te Utrecht den 30sten Dec. was in vrijheid gesteld wegens verwonding in een tweegevecht, als vallende zulks niet in de termen der wet; en geoordeeld dat het hof art. 309 en 310 van het strafwetboek had geschonden, en alzoo op nieuw regt doende, den beschuldigde, ter zake van het moedwillig toebrengen van verwonding, die eene ongesteldheid van meer dan 20 dagen had te weeg gebragt, in aanmerking nemende de verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf en de kosten.

ROTTERDAM, 23 Februarij.

Gisteren namiddag, ten vijf uur twee uur, had alhier een droevig ongeluk plaats. Een os, die door twee slagersknechts van de stads waag naar de slagplaats teruggevoerd werd, ontsnapte, niet ver van de Delftschepoort, nabij het wedde, waar men hem had laten drinken, van zijne geleiders los, stiet, in zijne vaart, den ruim dertienjarigen jongeling, zoon van een gelicht ingezetene, met een der hoornen in de borst en wierp hem ter aarde. De wonden, zoo in de borst als aan het hoofd ontvangen, waren zoo vreeselijk, dat, niettegenstaande alle mogelijke heelkundige hulp onverwijld is aangewend, de lijder gisteren avond is bezweken.

AMSTERDAM, 23 Februarij.

De algemeene collecte bedraagt thans de aanzienlijke som van bijna *f* 65,000, behalve *f* 900, tot aanschaffing van noodwendigheden bij de *Vereeniging tot hulpbetoon aan eerlijke en ellendige armoede.*

Verder is er nog eene som door de stad verstrekt, waaruit de volgende werkzaamheden zullen worden bekostigd: 1°. het tot wandeling aanleggen der Binnen-Schans en Bolwerk, tusschen de Wetering-Barrière tot het Bolwerk Schinkel bij de Leydsche poort; 2°. het mac-adamiseren van wegen buiten de poorten; 3°. het afgraven der Binnen-Schans, van de Gas-Fabriek tot aan den molen de Victor, tot wandeling, tusschen de Leydsche en Raampoorten; 4°. het verbrijzelen van oude en onbruikbare straatsteenen tot mac-adamiseren.

Terwijl men eerstdaags hoopt te beginnen om het Bosch voor de Leydsche poort en dat buiten de Muider poort tot aangename wandeling in te rigten en alsdan het aantal manschappen te vermeerderen en het werk te doen voortduren tot ult° April. Alle werkzaamheden worden bestuurd door den Commissaris van de stads publieke werken en den Directeur der Stads waterwerken.

HAARLEM, 23 Februarij.

De voorgenomene jagt op het roofdier, 't welk sedert eenige weken zich in de streken van Castricum, Heiloo, Egmond, enz., schijnt opgehouden, en aldaar meer dan 200 schapen gedood heeft, heeft heden, ondanks het min gunstige weder, plaats gehad. Aan dezelve hebben ruim 70 jagers, bijgestaan door een nog grooter aantal drijvers, deel genomen, onder het bestuur van de Heeren Verster, Jhr. L. Boreel en Sandenbergh Matthiessen, hoofdbeambten bij de Houtvesterij. De geheele duinstreek ten westen van den straatweg tot aan zee, van Castricum tot Egmond en vervolgens tot Bergen, is onderzocht, en men heeft het vermoedelijke spoor van het dier ook bij deze gelegenheid gevonden, doch niet het dier zelf.

LEEUWARDEN, 21 Februarij.

Men vernoemt met belangstelling, dat de onderhandelingen van eenige voorname handelshuizen te Amsterdam, aan wier hoofd de Heer W. . . staat, wegens den aankoop van eene groote uitgestrektheid heidegrond in de nabijheid van het Heerenveen, de ontginning dier woeste gronden ten doel hebbende, in zoo verre gevorderd zijn, dat de aanvrage tot concessie eerstdaags wordt tegemoet gezien. Ingeval dit plan verwezentlijkt wordt, zullen de omliggende plaatsen daarvan veel voordeel trekken, naardien het bepaald is om voor die ontginning slechts aldaar wonende lieden te bezigen.

BOLSWARD, 21 Februarij.

Gisteren heeft alhier de publieke aanbesteding plaats gehad van een nieuw te bouwen R. K. Kruiskerk, en is voor eene som van *f* 33,185 aangenomen door de Heeren Sootsma en Ketelaar van Woudsend en Workum.

Naar de teekening te oordeelen zal dit gebouw niet alleen in de behoefte der Gemeente voorzien, maar ook een sieraad van deze stad worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ALGERIE.

ALGIERS, 14 Februarij.

In een bijzonderen brief uit die stad leest men het volgende:

De gemoederen in de bevolking zijn, ten gevolge der onrustende tijdingen, die wij van alle zijden ontvangen, niet zonder eenige bezorgdheid. Men zendt bevoorrading levensmiddelen naar de troepen, die in de vlakte van Metidja [de uitgestrekte vlakte nabij de stad, waarop in de laatste jaren dorpen van Koloniën zijn gesticht] gelegerd zijn. Al de lastdieren zijn in requisitie gesteld en de gemeenschap met de naburige steden is thans zeer moeijelijk.

De hier uitkomende dagbladen, vooral de *Akhbar*, raden den ingezetenen aan, om geen uitstap naar de zijde van Koudek te ondernemen; hetgeen aanleiding heeft gegeven tot het gerucht, dat Abd-el-Kader op dat punt, hetwelk slechts tien [een andere brief zegt drie] uren van Algiers verwijderd is, zou aangekomen zijn. De burgerwacht te paard is verpligt geweest, om een convooi levensmiddelen te begeleiden, die te voet, is op hare beurt onder de wapenen geroepen, om gemobiliseerd te worden. Een deel der veroordeelde militairen is reeds van wapenen voorzien te zijn, de stad uitgetrokken.

Volgens eene dagorder van den 1sten Februarij, zou er den 8sten Maart eene wapenschouw der burgerwacht hebben plaats gehad. Gisteren is eene dagorder uitgevaardigd, volgens welke die aanstaanden Zondag moet plaats hebben. Er zijn zeer weinig soldaten in Algiers; de verdediging der stad berust geheel op de burgerwacht.

En in een post-scriptum. Het overschot der veroordeelde militairen is met wapenen en pakgoederen uitgetrokken. Wij hebben hier geen soldaten meer De schrik is algemeen. Ongetwijfeld is die angst overdreven, want hier zullen wij toch wel niets te vreezen hebben. Intusschen is het waar, dat de oorlog met de Arabieren geen voorspoedigen loop neemt.

15 Februarij.

Nadere berigten hebben medegedeeld dat de aanval van den Generaal Gentil den 7den Februarij, niet op de legerplaats van Ben-Salem, maar op die van Abd-el-Kader zelven is geweest, en hoewel sommige hoofden bij die gelegenheid afvallig zijn geworden, zijn er ook geweest die uitstekende blijken van getrouwheid aan de Fransche Regering hebben gegeven.

Op het vernemen dat Abd-el-Kader in aantogt was, vertrok de Generaal met twee bataillons en eenige ruiterij, en vereenigde zich na een marsch van een geheelen nacht met een ander bataillon van den Colonel Blangini die van Dellys terugkwam. Den volgenden middernacht trok hij in alle stilte op en overviel den afgematten vijand, die meer dan 300 paarden, 600 geweren en verdere legertrein achterliet.

Overigens is de toestand van de kolonie volgens de laatste tijdingen bij lange na niet zoo verontrustend als die vroeger is afgeschetst, en Abd-el-Kader is thans bij de Kabylen.

TUNIS.

4 Februarij.

De Bey heeft een besluit bekend gemaakt, waarbij de slaven in al zijne Staten vrij worden verklaard, en elke slaaf die op Tunisch grondgebied voet zet, dadelijk vrij zal zijn. Dit besluit strekt den Muzelman tot grote eer en ter beschaming van menig Christen, die zich nog in kwalijk begrepen eigenbelang of vooroordeel tegen de vrijlating der slaven verzet. Opmerkingswaardig is het overigens dat deze vrijlating geen de minste wanorde heeft verwekt, en de meeste slaven als arbeiders bij hunne Heeren zijn gebleven.

ZWEDEN.

STOKHOLM, 6 Februarij.

De Regering heeft eene Commissie belast met de bewerking van een ontwerp van wet, om eene andere wijze van vertegenwoordiging in te voeren, dan tot hiertoe in ons land gebruikelijk was. De Commissie is genomen uit de Staatsvergadering en bestaat uit leden van onderscheidene staatkundige denkwijze.

SPANJE.

MADRID, 18 Februarij.

Bij een nader besluit der Koningin is de Heer Pena y Aguayo benoemd tot Minister van Finantiën.

— De Heer Serrano heeft in den Senaat opheldering verlangt, omtrent de benoeming van den gewezen Minister Narvaez tot Opperbevelhebber van het leger, daar deze betrekking in den Staat niet bekend was en bij de constitutie niet werd aangewezen. Hierop is geen regtstreeksch antwoord kunnen gegeven worden, omdat geen der nieuw benoemde Ministers tegenwoording was. Men meent echter dat die benoeming van Narvaez slechts een eer-titel zal zijn. Men maakt er zich hier echter over ongerust, daar Narvaez alzoo als het ware tot Dictator zou verheven wezen en alle volgende Ministeriën van hem afhankelijk zijn.

Het nieuw benoemde Ministerie zal in eene volgende zitting inlichtingen omtrent de betrekking van Narvaez geven.

PRUISSEN.

BERLIJN, 21 Februarij.

Gisteren zijn de verhandelingen der Evangelische conferentie gesloten. De leden vereenigden zich op het gewone uur van bijeenkomst in de zaal, waar zij tot dusverre hunne zittingen gehouden hadden, en begaven zich voorts

gezamentlijk naar de woning van den Minister von Eichhorn, ten einde hem hunne dankzegging te betuigen voor zijne medewerking tot alles, wat den loop der beraadslagingen kon bevorderen. De Heer von Eichhorn drukte in zijn antwoord de hoop uit, dat dit begin van onderlinge beraadslaging en vereeniging, later de grondslag mogt worden voor het groote gebouw van kerkelijke eenheid en vrede.

— Des middags waren de gezamentlijke Afgevaardigden, bij den Prins van Pruissen ter tafel genoodigd. Heden is dit bij den Koning, waaraan de afgevaardigden insgelijks deel zullen nemen.

KARLSRUHE, 18 Februarij.

Een agent van het Oostenrijksche Lloyd heeft met het bestuur van den spoorweg eene overeenkomst gesloten, waarbij dit bestuur zich verbindt steeds een afzonderlijken locomotief gereed te houden, om ter beschikking gesteld te worden van den bode, welke met de Indische brievenmaal belast is. Onze overheden hebben het belang begrepen dat voor Duitschland in dezen transito gelegen is, en hebben zich dus zoo bereidwillig mogelijk jegens den agent betoond, welke insgelijks dergelijke overeenkomsten gesloten heeft met de besturen van de Belgische en Rijnsche spoorwegen en van de maatschappij der stoombootdienst op den Rijn. Ten gevolge van deze schikkingen zal de Indische brievenmaal alle drie weken geregeld door Duitschland komen, zoowel bij het heengaan als bij de terugkomst. De weg over Marseille zal evenwel niet dadelijk geheel verlaten worden.

De Indische brievenmaal bevat gewoonlijk omstreeks 40,000 brieven, welke gezamentlijk met de dagbladen een gewigt van 50 quintalen uitmaken. Er zijn drie groote wagens tot het vervoer daarvan noodig, en op de stations waar geene spoorwegen zijn, moeten steeds 14 paarden gereed gehouden worden. De onkosten voor elke reis van de Indische brievenmaal haar Londen, bedragen 30,000 fl. Hetgeen nog het belang van dit vervoer vermeerdert, is dat ook de koopwaren en reizigers, welke per diligence gaan, denzelfden weg volgen als de depeches. De mededinging van Frankrijk is voor het vervolg des te minder te vreezen, daar de spoorweg van Offenburg naar Constants, en die van Bregenz naar Verona, weldra voltooid zullen zijn, hetgeen de reis nog aanmerkelijk zal verkorten.

FRANKFORT.

20 Februarij.

Gisteren is hier de 300ste verjaring van Luthers dood met veel plegtigheid gevierd. Reeds den vorigen avond nam die plegtigheid haar aanvang, daar een groot aantal zangers en muziek aan het hoofd, onder fakkellicht, zich naar de woning begaf, waarin de hervormer in 1521 op zijne doorreis naar den Rijksdag te Worms gehuisvest is geweest. De beeldtenis van Luther was aldaar in een transparent zigtbaar. Voor het huis werden toepasselijke redenen gehouden, afgewisseld door zang. De vroege morgen werd begroet met het schoone lied: „Een vaste burg is onze God," dat, onder begeleiding van bazuinen, op den toren van verschillende kerken, door zangers werd aangeheven. Des middags luidden alle klokken. Ten 2 ure waren alle winkels gesloten, en begaf de menigte zich naar de feestelijk versierde en verlichte kerken, alwaar een plegtige dienst gehouden werd. In vele bijzondere en wetenschappelijke kringen werden 's avonds bijzondere feesten gevierd, en in het locaal der vrijmetselaars-loge Socrates, het Luthergenootschap bepaald ingesteld. Het hoofddoel van dit genootschap is de bevordering der eenheid onder alle godsdienstige belijdenissen in het Vaderland.

Het voornemen, om in Möhra, de plaats waaruit de familie Luther afstamt, een gedenkteeken voor hem te stichten, schijnt aanvankelijk te zullen gelukken. De Koningin-weduwe van Engeland heeft daartoe onaangezocht, *f* 1,200 geschonken, bij welke som de Hertog van Meiningen nog *f* 1,000 gevoegd heeft.

— De Koning van Pruissen was uit Berlijn naar Wittenberg vertrokken, om in die stad, waar zoo vele gewigtige gebeurtenissen betrekkelijk de hervorming hebben plaats gehad, den gedenkdag van Luthers dood waardig te vieren.

In laatstgenoemde stad zelve is ook die dag, zoowel door godsdienstoefeningen, als door de hooge en lagere scholen plegtig herdacht. Ook in andere steden, zoo als te Leipzig, Hanau, Stuttgardt, enz., heeft hetzelfde plaats gehad.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Februarij.

Hier te lande tracht men van de Nederlandsch-Indische Regering concessie en van het publiek deelneming te verkrijgen, tot het aanleggen van eenen grooten Nederlandsch-Indischen spoorweg, op het eiland Java, die in drie takken zou verdeeld worden, de eerste van Batavia naar Buitenzorg, de tweede van Batavia naar Anjer en Straat Sunda, en de derde van Samarang naar Solo en Djockjokarta, gezamentlijk ongeveer 200 mijlen wegs vormende. Later dacht men ook eenen tak van Samarang naar Soerabaya aan te leggen. Het kapitaal zou uit 3 millioen £ bestaan, à 10 £ per aandeel. Daar het eiland Java een der vruchtbaarste oorden van Indië is, eene bevolking van ongeveer 7 millioen zielen telt, jaarlijks tusschen de 4 en 5 millioen £ voornamelijk aan koffij, suiker, rijst, indigo en peper, uitvoert, welke handelsartikelen in verbazend groote hoeveelheden uit de plantaadjen in het Binnenland naar Batavia en Samarang overgebragt worden, en geene van de bovenvermelde linien eenige technische moeijelijkheden oplevert, stelt men zich van deze onderneming de meest gewenschte gevolgen voor.

— Wegens den onzekeren toestand, waarin ons land zich tegenover de Vereenigde Staten bevindt, heeft de Regering bevel gegeven te Woolwich meer dan 300 stukken geschut gereed te houden, om stoombooten en andere oorlogsvaartuigen te wapenen, die gestationneerd zullen worden op de kusten en in de rivieren van Canada, zoowel als op de meeren, door welke die kolonie van de Vereenigde Staten wordt gescheiden.

— Te Liverpool zijn de groote zeepfabrikanten Stockdale en Comp. falliet gegaan, met een te kort van *f* 2,400,000.

— Een van de reusachtige werken op den spoorweg van Berwich naar New-Castle zal de brug zijn over de Tweed, rustende op 128 bogen, waarvan 11 voor de brug zelve 66 voeten wijdte zullen hebben, terwijl de andere langzamerhand tot op 25 voet zullen afdalen. De kosten worden op ruim *f* 2,400,000 begroot.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Februarij.

Een merkwaardig verschijnsel heeft in de Kamer der Afgevaardigden plaats gehad, namelijk dat een der hoofden van eene afdeeling der oppositie, Odillon Barrot, zich met dat van eene andere, Thiers, vereenigd heeft, om aan te dringen, dat de beraadslagingen over de wet op het middelbaar onderwijs zouden hervat worden die in het vorige jaar onafgedaan waren gebleven. Het geldt hier eene wet, die reeds tot zoo veel twist tusschen de voorstanders der Universiteit en de hooge Geestelijkheid heeft aanleiding gegeven.

Bij de laatste telling van de bevolking van Parijs was in 1844 de bureaux van weldadigheid ingeschreven.

— Te Bayonne waren den 14den een aantal van 40 schepen uit verschillende havens binnengekomen met tarwe, rogge, gerst, haver en maïs, er waren daar in de laatste dagen meer dan 30,000 mudden graan aangebragt.

BELGIË.

BRUSSEL, 22 Februarij.

De inhuldiging van het standbeeld van den grooten meet- en werktuigkundige, Simon Stevin, leermeester van Prins Maurits van Oranje, te Brugge, is op 26 Julij vastgesteld. De feesten zullen 7 dagen duren, namelijk van 26 Julij tot 3 Augustus ingesloten. De stedelijke Raad van Brugge heeft het verslag der Commissie goedgekeurd, en besloten om binnen vijftien dagen over het programma te stemmen.

Te Viane, een dorp bij Geeraertsbergen, hetwelk voorleden jaar 350 armen had en er nu 1,000 telt op eene bevolking van 1,569 zielen, werd onlangs, op bevel der overheid, een paard dat in een ongeneeslijken staat door den dreg was aangetast, afgemaakt en ter aarde besteld, des nachts zonder dat de politie het kon beletten, is het door een vijftigtal personen opgegraven, het vleesch er afgesneden en door de behoeftigen gegeten. Enige dagen later voedden zich deze uitgehongerde menschen met het vleesch van eene zieke koe, die men insgelijks des nachts uit de aarde had gehaald. Hun overig voedsel bestond uit rapen met het loof te zamen gekookt, of koolzaadplanten, en eene hoop bladeren dient hen tot rustplaats.

— Nog steeds wordt onze stad overstroomd door uitgewekenen uit den behoeftigen stand in de Vlaamsche provincien, die zich voor het bedelaarsgesticht te Terkamere aanmelden, doch daarin niet kunnen opgenomen worden, omdat het vol is. Zij gaan dan hier bedelen, worden opgenomen en in de gevangenis des Petits Carmes gezet, het gevolg hiervan is, dat Dingsdag hebben 22 zulke gevangenneming plaats.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 21sten Februarij de Heer J. C. de Wit, van Utrecht, in de Regten, met *Theses*.

ADVERTENTIEN.

Mijne geliefde Echtgenoot C. FAUL beviel heden van een ZOON.

LEYDEN, 22 Februarij 1847. J. STOKHUYZEN.

Eenige Kennisgeving.

Heden morgen is mijne geliefde Echtgenoote G. J. HOOGEBOOM zeer voorspoedig verlost van een ZOON.

LEYDEN, 24 Februarij 1847. J. MONTAGNE Iz.

Heden overleed, in den ouderdom van 67 jaren en 4 maanden, onze geliefde Moeder, Vrouwe ANNA SUSANNA BAGELAAR, Weduwe den Wel-Edelen Heer J. VAN DER CHYS.

DELFT, in alle naam,
20 Februarij 1847. P. O. VAN DER CHYS.

Algemeene en Bijzondere Kennisgeving.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, van dato twintig Februarij 1847, is, staat van Faillissement verklaard de Heer van JAN PELLEKOORNE, *Winkelier, Meelverkooper, Verkooper van Rijtuig en Slijter in Sterken Drank*, wonende te *Nieuwkoop*, te rekenen van dato van gemeld Vonnis. Zijnde tot *Regter-Commissaris* in dit Faillissement benoemd, de Edel Achtbare Heer Mr. J. H. VAN DER SANDE, te *Leyden*, en tot *Curator* J. A. SWILLENS, Notaris te *Nieuwkoop*.

De REGENTEN der *Huiszitten- en Diaconie-Armen* zeggen hij deze dank voor de navolgende giften, door hen ten behoeve hunner Armen ontvangen: van het Muzijk-Gezelschap *Sempre Crescendo* *f* 317.66; van de

Zangvereeniging *f* 464.11½; van den Heer Majoor commanderende het Depot-Bat. 5de Reg. Infanterie den opbrengst van een Militair Feest, gr. *f* 280; onder Lett. U een' Coupon gr. *f* 4.95; onder Lett. XX een' Coupon gr. *f* 12.37½, dezen laatsten om te voegen bij de gedane Collecte voor het Minnehuis; door middel van den Regent M^r. SIKKEL GROOS *f* 52, die door den hooggeachten Gever bij eene feestelijke gelegenheid zijn afgezonderd.

Regenten kunnen het berigt hierbij voegen, dat de giften, volgens den wil der Gevers, reeds grootendeels besteed zijn, en binnen korten tijd verder besteed zullen worden.

Mrs Regenten voornd.,

A. T. L. ROUWENHORST MULDER,
President.

M. SIKKEL GROOS,
L. Secr.

Men vraagt in eene TABAKS AFFAIRE een **JONGELING**, niet beneden de 16 jaren, liefst Protestant, vlug met den Winkel kunnende omgaan, het Spreken en zoo mogelijk het Sigaren maken goed verstaande tegen genot van een billijk salaris. Adres onder Lett. K, Franco bij de Boekhandelaars H. W. HAZENBERG & COMP. alhier.

Alhier is aangekomen de Wed. REMMELING, met geleerde Saksische **KANARIEVOGELS**, die de *Waterrol*, *Vrachtzeggels*, *Tegen* en *Kanarielied* zingen, bij wie men dagelijks van 9 uur 's morgens tot 5 uur 's avonds bij haar kan komen hooren. Gelogeerd bij H. SCHUURINK in de *Trompsteeg*, op den Nieuwen Rijn, Wijk VII, No. 170.

ZIEKEN- EN BEGRAFENIS-SOCIETEIT,

ONDER DE ZINSPREUK:

Tot Hulp der Ellendigheid

opgerigt te Leyden.

Uit de beide Reglementen tot vestiging dezer Inrigting, kan men zien, dat zij op vaste grondslagen rust; terwijl het Bestuur zich verbindt tot stipte uitvoering der bepalingen, ten einde alzoo het vertrouwen van het publiek te verwerven en staande te houden.

De Directie neemt dan ook de vrijheid, dezer aanbeveling, het gemelde publiek de Reglementen voor bovengenoemde Societeit ter inzage dan te bieden, mogt iemand niet lijne gunste verneem, zoo gelove hij zijne Handteekening aan, met voet van de Reglementen te stellen.

Namens het Bestuur:

M. R. ESSER, *Directeur.*

Provisioneel zijn tot Boden dezer Societeit aangesteld:

W. GOUWE, binnen Sionstoren,
DUBBELDAM, over de Brandwijnsteeg,
VEEKENS, in de Kloksteeg,

bij de Heeren COMMISSIEN VAN LANDBOUW, in de *Papenhuis Duits Holland*, gemaakt hiermede, ter voldoening aan Zr. Ms. Besluit van den 10den April 1822, No. 49, bekend, dat de Keuring der Springhengsten dit jaar zal plaats hebben als volgt:

Te *Voorschoten*, Maandag, den 2der Maart ten 11 ure.
» *Gerinchem*, » Donderdag » 5den » » 9 »
Den 21sten Februarij de Heer J. C. van Utrecht, in de Regte, met Tresses.
» *Dirksland*, » Dingsdag » 10den » » 10 »
» *Brielle*, » Woensdag » 11den » » 9 »
» *Oud-Beijerland*, » Donderdag » 12den » » 9 »

Zullende de Premie- of vergelijkende Keur plaats hebben te *Rotterdam*, op Woensdag den 1 April, des middags ten 12 ure.

Uit naam der Commissie van Landbouw voornoemd,

JOAN QUARLES VAN UFFORD,
Secretaris.

's Gravenhage, 20 *Februarij* 1846.

PUBLIEKE VERHURING.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden zijn van meening, met bewilliging van den Ed. Achtb. Raad, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het openbaar te **VERHUREN**:

Eene partij **WEILAND**, *gelegen in den Stads-Polder bij de Watermolen aan de Slaag, onder de Gemeente Leyderdorp, groot omtrent* 1 *Bunder* 52 *Roeden en* 20 *Ellen, alsmede het* **GRASGEWAS** *op den Staalgrond bij de Vuilnisputten, mede aldaar gelegen, groot* 80 *Roeden en* 90 *Ellen, voor den tijd van* 3 *Jaren, ingaande Zondag den* 26 *Julij* 1846, *en zullende eindigen Zaterdag den* 25 *Julij* 1849.

De Verhuring zal geschieden bij inschrijving, en wel op Donderdag den 26sten Februarij 1846, des voormiddags ten 12 ure.

Zullende de Conditien, van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zondagen) ter Rekenkamer dezer Stad ter lezing liggen, van 's voormiddags ten tien tot 's namiddags ten twee ure. Alsmede bij den Stads Architect, van 's voormiddags ten tien tot 's namiddags ten vier ure, zullende alleen door laatstgemelde de verlangde opheldering en aanwijzingen worden gegeven.

Te Huur Terstond:

een geheel nieuw vertimmerd HUIS, voorzien van 6 Kamers, waarvan 2 Suites, Kelder, Zolder en alle mogelijke Gemakken, in goeden aangenamen staat. Benevens op het best gedeelte van de Hoogewoerd den BOVENWONING met verscheidene Kamers, Zolder, Keuken, Pomp en verdere Gemakken voorzien. Vrije opgang. Te bevragen Rapenburg Wijk IV. No. 59.

OPENBARE VERKOOPING,

Op Vrijdag den 27sten Februarij 1846, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement en Koffijhuis *de Pest in de Stad*, aan de Aalmarkt te *Leyden*, van den **INBOEDEL**, bestaande in Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Bedsteden met Toebehooren, eene Mahonijhouten Secretaire, Kabinet, Bureau, voorts Koper, Tin, Blik, Glas en Aardewerk, mijders een zoo goed als nieuw, vellopend BILLIARD met Toebehooren, en helgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Kunnende deszelfs Goederen worden besigtigd daags vóór den Verkoopdag des voormiddags van 10 tot 12 ure en des namiddags van 3 tot 5 ure.

Op Donderdag den 5den Maart 1846, des voormiddags ten 10 ure, zal men aan het *Wekelijks Verkoophuis van Meubelen*, op de Hoogelandsche Kerkgracht binnen *Leyden*, in het openbaar Verkoopen

Onderscheidene **Gezigt- en Werktuigkundige INSTRUMENTEN**, waaronder een Verdeel-Machine, tot het maken van alle verdeelingen voor Meetkundige Instrumenten en het insnijden van Raderen van de kleinste tot die van een voet middellijn, twee Graffometers of Theodolieten, een Electriseer-Machine met Toebehooren, vier Draaibanken, Telescopen en Mikroscopen van verschillende grootte, Gereedschappen en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt; alles behoorende tot den Boedel en Nalatenschap van den Heer SIEDS JOHANNES RIENKS, in leven *Gezigt- en Werktuigkundige Instrumentmaker, Onderhouder van de groote Telescopen enz. aan de Akademie te Leyden, en Broeder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw.*

Alles daags te voren ter plaatse der Verkooping te bezigtigen.

5de Regiment Infanterie.

De HOOFDADMINISTRATIE van hetzelve Regiment, als daartoe geautoriseerd, zal op Maandag den 2den Maart 1846, des voormiddags ten 10 ure, aan het Magazijn van Kleding en Armatuur te *Delft*, Verhuren:

400 LINNEN BEDMOUTEN,
400 HAMEN met BINGELS,
800 SCHRAGEN

tot het voor Regiment in behoorende

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 23 FEBRUARIJ.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	60⅛	60⅛	60⅛
Dito	dito » 3 »	73⅝	73⅝	73⅝
Dito	dito » 3½ »	95⅝		
C. L. Leening	» 4 »	99⅛		
Dito	dito » 4½ »	99		
Handel-Maatschappij	» 4½ »	164½		
Haarlemmermeer	» 5 »	114		
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »			
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	» 4 »			
Bapcte, Certificaten	» 4½ »	94		
Dito Dito	» 2½ »			
Dito, bij ROTHSCHILD	» 2½ »			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 35	» 5 »	22½	22½	22½
Dito bij dito, onbep. stukken	» 5 »	21⅛	21⅛	21⅛
Dito	» 5 »	39⅜		
Coupons Ardoins	» »	21⅞	22⅛	
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	61¼	61½	
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	105⅞	106	
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	105⅝		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	97½		
Dito bij HOPE	» 4 »	90⅛	90⅞	
Dito bij STIEGLITZ & C°.		89½		
Certificaten te Hamburg	» 5 »			
Inschrijving in Assign.	» 6 »			
Certificaten dito				
POLEN, Certificaten	» 4 »			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300 *f*			
Dito dito	» 500 »			
PRUISSEN, Leen van 50 R.	» 5 »			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5 pCt.			
Oblig. Metallick	» 5 »	103½		
Idem	» 2½ »			
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500			
Idem 1 April 1839	*f* 250			
NAPELS, Certif. bij Hamen en Bouw	» 5 pCt.			
BRABANT, van 1843	» 5 »			
AMERIKA	» 5 »			
Dito	» 6 »			
Dito Bankactien	» 5 »	5¼		
MEXICO	» 5 »			

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.